

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Ivan Oprea
(art. 264 alin. (2) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-1152/2023)
Nr. PIGD 1-20131077-01-1ra-19072023

Procedura judecării recursurilor depuse până la 1 septembrie 2023; Art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) CPP (versiunea până la 1 septembrie 2023) – relația dintre cele două temeuri de recurs și înțelesul temeiului de recurs prevăzut la pct. 10).

24 iulie 2024

Au judecat anterior cauza judecătoria
Prima instanță - Aliona Sîrbu;
Curtea de apel - Vitalie Movilă; Serghei Pilipenco; Evghenii Dvurecenshii

Textul corespunde originalului

Judecând recursul în cauza penală privind învinuirea lui Ivan Oprea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judecători,*

Fără a cita părțile în ședință, constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Ivan Oprea (condamnatul) s-a născut în anul xxxxx, în xxxxx. Acesta fost acuzat în temeiul art. 264 alin. (2) Cod penal (accident rutier comis în stare de ebrietate, care a cauzat vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății).

2. Condamnatul a fost apărât în instanța de recurs de către avocatul Vitali Covaliov.

3. Cauza a fost examinată de către instanțele de fond conform procedurii generale. Condamnatul a fost găsit vinovat de primă instanță în comiterea infracțiunii incriminate și sancționat cu închisoare pe un termen de doi ani. Instanța de apel a respins apelul avocatului și a menținut fără modificări sentința.

4. La 28 iunie 2023, avocatul Vitali Covaliov, în interesele condamnatului, a depus recurs în care solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe și aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 01 august 2018, iar cauza penală a fost transmisă în instanța judecată la 21 octombrie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 21 octombrie 2020 și 06 octombrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 14 noiembrie 2022 și 29 mai 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 19 iulie 2023.

6. La 04 iunie 2018, într-o altă cauză, Judecătoria Cahul, sediul Central, l-a găsit vinovat pe condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de 264¹ alin. (1) Cod penal (conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate avansată) și i-a aplicat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 u.c., cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

ÎN FAPT

7. La 04 iulie 2018, în jurul orei 20:20, condamnatul a ieșit cu automobilul pe care îl conducea pe acostament, unde a tamponat o căruță în care se aflau două persoane. Căruța a fost deteriorată parțial, iar unei persoane i-au fost cauzate leziuni corporale medii. După producerea accidentului, condamnatul a fost testat cu ajutorul alcotestului, care a confirmat că condamnatul era în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. El a fost acuzat în temeiul art.264 alin. (2) Cod penal.

8. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 octombrie 2022, Oprea a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.264 alin.

(2) Cod penal. Lui i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis. De asemenea, el a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

9. La 07 octombrie 2022, avocatul Vitali Covaliov a atacat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată sau suspendarea executării pedepsei cu închisoarea în temeiul art. 90 Cod penal. Potrivit apelului, la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de personalitatea condamnatului, care a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

10. La 29 mai 2023, Colegiului penal al Curții de Apel Cahul a respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței atacate fără modificări. Instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit o pedeapsă echitabilă, legală și proporțională pentru infracțiunea săvârșită. Această se justifică prin gravitatea infracțiunii (infracțiune mai puțin gravă) și personalitatea condamnatului, care anterior a fost judecat pentru o infracțiune similară și a urcat la volan chiar dacă i-a fost aplicată privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport (a se vedea paragraful 6 de mai sus).

11. La 28 iunie 2023, avocatul Vitali Covaliov a depus recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, și aplicarea suspendării executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal. În recurs se invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Criticile recurentului se rezumă la refuzul nemotivat al instanțelor judecătorești de a suspenda pedeapsa cu închisoarea în temeiul art. 90 Cod penal. Avocatul a reiterat argumentele din cererea de apel.

12. La 19 iulie 2023, procurorul Procuraturii Generale, Pavel Guțan, a prezentat referință la recurs. El a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind „vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale”, deoarece instanța de apel a pronunțat o hotărâre legală și motivată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Articolul 3 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 3. Acțiunea legii procesuale penale în timp

(1) În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

(2) Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.”

14. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3) al acestei legi:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

15. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

16. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

18. Examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă, în circumstanțele concrete ale acestei cauzei, nesuspendarea executării pedepsei cu închisoare (art. 90 Cod penal) justifică admiterea recursului.

19. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui. Alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual - penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 (a se vedea paragraful 15), a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel. Această legea conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării

recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

20. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul.

21. În recurs este indicat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acest temei se referă la motivarea deficientă a hotărârii judecătorești sau la comiterea unei erori grave de fapt. În recurs nu se invocă o eroare gravă de fapt. Cealaltă parte a pct. 6 se referă la contradicțiile dintre dispozitivul actului contestat și partea motivată a acestuia. La data depunerii recursului, în art. 427 alin. (1), exista pct. 10), care se referea la legalitatea individualizării pedepsei. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil.

22. Având în vedere că recursul se referă exclusiv la dezacordul cu refuzul instanței de judecată de a aplica art. 90 Cod penal, recursul va fi examinat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului. Acest temei se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale (a se vedea paragraful 15). Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în cadrul recursului sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). În recurs nu sunt menționate prevederile legale care au fost încălcate de către prima instanță și instanța de apel atunci când au refuzat suspendarea executării pedepsei cu închisoarea (art. 90 Cod penal). Recurentul doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța poate admite un recurs în temeiul pct. 10), doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Având în vedere că astfel de argumente nu sunt invocate în recurs, recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

23. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Vitali Covaliov declarat în numele lui Ivan Oprea împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 29 mai 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc